

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Voluptatem cuilibet honesto negocio esse impedimento, nec decere
sacerdotes uxoribus uti cap. xviii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE MOLESTIIS CONIV.

incommoda sibi peruersa licet mente proponit. Vē
rum quanto rectius cœlebs, qui recti animi iudicio du-
ctus nunquam optandum censem, quod tanti constet: ne
que habēdum ullo pacto in bonis, quod tantis redima-
tur incommidis, neque dulce putandum quod tanta a-
maritudine misceatur: & tot molestiis refertum scateat.
Cœlebs nanque sicut abest a uoluptate uenit: sic eas-
dem ratione procul abest à multis, et magnis æstimis,
quas affert ipsa uoluptas: nam (ut aiunt) sicut nec mei,
ita nec apes. Vnde amator ille Plautinus, Iactor inquit,
crucior, agitor, uxor, ui amoris totus miser. Satis ergo
constat (ut arbitror) propagādi causa potius, quam uo-
luptatis, iuxta Metelli sententiam ac secundum consilium
rationis incandas esse connubii molestias sapienti,
alioqui carere uxore multo iucūdius esse: quicquid sen-
tiant impudici. Verum quia hoc tempore minime uer-
endum est, ne prænimio studio castitatis destituatur
mundus cultoribus, quoniam pauci admodum sunt,
qui delectentur castitate, & pene innumerari, quibus nec
uxores quidem, præ libidinis intemperantia sufficiant
multo potius est habendum Christi nostri Dei consi-
lium, quam Metelli, quando ad coelestia regna tenden-
tibus relinquendam uxorem, & præcingendos lumbos
et lucernas concinnandas mandau erit, ut mundices sci-
licet nitear castitatis in corpore, et lumen resulgeat uer-
tatis in operatione quod per lumbos, lucernamque uo-
lebat seruator noster intelligi.

Voluptates cuilibet honesto negocio esse
impedimento, nec decere sacerdotes
uxoribus uti. Cap. XVIII.

ET enim quid mirum si uiris religiosis, et clericis,
ab uxore, et ab omni libidine continēdum sit: quoniam
tantoperre officere soleant uoluptates rebus agen-
dis, ut

dis, ut inter ipsa etiam temporalia negotia consueverint ab ipsis seculi hominibus negligit. Reiciuntur qui dem ab aduocatis, & patronis dum reboat litibus fororum, contemnitur a disciplinarum studiosis, dum resonant disceptationibus philosophorum gymnasia. Idem obseruat in mercandis, aut commutandis rebus mercator intentus: nec secus strenuus miles, qui & armis, & æquo quos potius, q[uod] uoluptates, aut mulieres meditatur. **I**cō circa Scipio præclarus ille Romanorum imperator, in bello, quod ad Numantiam gerebat, ex urbe rediens castra ingressus statim omnia, quæ spectare ad uoluptates, deprehenderat, protinus summoenda mandauit. Ita quidem opinatus nihil tam occupare, ac corrumpere militum animos, quælibet libidinem, & superfluas uoluptates. Idem fecit illustris ille imperator Metellus qui bello Iugurtino eadem seueritate castra purgavit. Plato quoque philosophorum omnium sine ulla controuersia princeps laudare uehementer continentiam solebat, nuptiasque, & quamcunque aliam uenerem dissuadere, quod per eas uoluptates, ac curas impediri maxime dicebat philosophiæ studia, & omnes literarum disciplinas. Verum si his, qui humana negotia trastant, quicunque liberalibus disciplinis incumbunt, tantoper tranquillitas mentis est necessaria: quid quæsio existit mandum de his, quibus rei diuinæ opera danda est: ubi nil aliud licet cogitare quam Christum, & cœlestias. Porro uacuo ac desecato prorsus animo, & purgatissimo pectore ab omni libidine his opus est. Quam ob rem in Leuitico legimus dominum sacerdotibus præcepisse, ut renes uictimæ integros cum toto adipe, **L**euit. iii. ubi liquoris obscenæ sedes est, igne comburent, uetansex eis nullam omnino partem retineri quippe qui instrumenta sunt cōcupiscentiæ. Id autem quid est aliud nisi expressa imago sacerdotij Christiani: in quo quidem sacerdotes ex carnis sacrificii uiuere debet;

DE MOLESTIIS CONIV.

sed nihil gustare ex renibus hostiæ. Hoc est ea, quæ sunt ad usum & uictum necessaria ab his accipi rite posse, sed quæ faciunt ad uoluptates, quæ ex renibus profluunt, omnino reiici oportet. Quæcunq; enim in illis sacrificiis siebant, figuræ, & umbræ erant eorum, quæ essent postmodum euangelicæ legis tempore re ipsa perfekte complenda. Eò quoq; spectare arbitror, quod legitur de Mose in Exodo: qui ubi cominus cum Deo loquitur, abiicere pedum calciamenta iubetur. Quid ibi aliud per pedes designatur, quam affectus qui soluti, & liberi esse debent ab omni impedimento terrenorum: eis maxime, qui Deo proprius accedere parant, & quibus iam initum est sacerdotium. Calciamentum autem solui mos erat his, qui iure propinq;tatis oblatas sibi nuptias in ire recusassent. Deo igitur appropinquare uolentes iubentur pedum calciamenta dissoluere: hoc est abrenunciare nuptiis, & se procul à connubiorum tumultibus à moe re. Vbi enim sacrosanctum corporis, & sanguinis Christi mysterium peragitur, non terrenas cupiditates, & carnales delicias tantum seponere sufficit: sed reiicere omnes proſus curas, & diuina duntaxat meditari par est.

Nam tunc demum gustum aliquem coelestium gaudiorum, & promptas ex thesauris diuinæ sapientiar; opes nobis Christus noster impertit, quum nos uidet repurgatis mentibus totos in rendere contemplationi cœlesti. Talis enim gustus, nisi in summa tranquillitate animi, & corporis, sentiri nequaquam potest.

Iniquum esse credere fore bonum concedi, ut utantur sacerdotes uxoribus. Cap. XIX.

Quoniammodo poterit sanæ mentis quisquam sibi persuadere, posse licite sacerdotem sacræ operam dare mysteriis, simulq; & coniugio, & liberis: quum nulla libido pro certo careat immundicia: Quid